

SŁOWO

WILNO, Niedziela 13 lipca 1930 r.

Redakcja i Administracja, Włno Zamkowa 2 i Ad. Mickiewicza 4. otwarta od godz. 9 do 4. Telefony: Redakcji 17.82, Administr. 2.28.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80259. W sprzedaży detal. cena pojedynczego numeru 20 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
Redakcja rekwizytów nie zamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łaszuk.
BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKUSZY — Bufet Kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierz.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃCIE — sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
KLECK — sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Ma.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIESWIEZ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jazwińskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIAŃ — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 17.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
ST. SWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
WILEJKĄ POWIATOWĄ — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewski.
WOLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.
WARSZAWA — T-wo Księg. Kol. „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetryowy jednostronny na stronie 2 ej i 3 gr. 40. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 20 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

Dziwna mentalność NOTA RZĄDU POLSKIEGO W odpowiedzi p. Saurweinowi

Dziwnym przykładem ludzi, którzy mawiają w siebie coś, czego nie ma, są pisarze polityczni Obozu Narodowego. W ostatnim artykule p. Kozickiego, kierownika „Gazety Warszawskiej” w dziale polityki zagranicznej czytamy co następuje:

Trzeba wiedzieć, że zarysowują się już wyraźnie duże skutki wobec owej Pan-euro-py: jedni chcą w niej mieć nową gwarancję bezpieczeństwa i utrwalenia stanu obecnego w Europie, inni chcą z niej zrobić narzędzie do zmiany tego stanu — do rewizji traktatów. Na czele pierwszych stoi Frin-cja, na czele drugich staną Niemcy.

Nie przeczymy temu, że we Francji istnieje dużo ludzi, istniejąca cała obozy polityczne, stojące na gruncie tej polityki, duchem której owiany był Traktat Wersalski, to jest polityki stabilizowania w Euro-pie dwóch obozów zwycięzców i zwyciężonych. Wśród tych sfer, Polska ma odegrać tę rolę, którą w dawnym systemie sojuszw francuskich odegrała Rosja t. j. czynnika antyniemieckiego, przedewszystkiem, czynnika gwarantującego możliwą niewzruszalność norm w Traktacie Wersalskim przepisanych. Ale nie można powiedzieć, aby te sfery dziś decydowały o polityce zagranicznej Francji. Ale nie można mówić, aby projekt Pan-euro-py wychodził z tych założeń. Co najwyżej można się pocieszać, że w propozycji p. Brianda, projekt Pan-euro-py nie nabrał cech wyraźnej rewizji historycznego względem Traktatu Wersalskiego posunięcia. Projekt Pan-euro-py, to zastąpienie triumwiratu anglo-franko-niemieckiego uosobionego w Lidzie Narodów przez franko-niemiecki duumwirat nad Europą: Projekt Pan-euro-py jest to krok ostateczny w kierunku francusko-niemieckiej kalabrazji. I dlatego nonsensem, dlatego, fantazją jest zdanie polskiego publicysty: właśnie na tle projektu paneuropejskiego wypowiedziane, że są dwa obozy polityczne, przeciwstawne sobie, jeden francuski, drugi niemiecki.

A cóż znaczy następujący passus w artykule endeckiego publicysty.

Interes Polski nakazuje wytrwanie na takim stanowisku: albo powstanie Unja, oparta na zasadach wyrażonych w memorandum francuskim, albo nie powinno dojść do jej powstania.

Reczy te są zbyt poważne, aby nie mówić otwarcie; dlatego musimy powiedzieć, że nie mamy zaufania do polityki rządu, który nie dostrzegł i nie zrozumiał wagi aktu ewakuacji Nadrenji; nie mamy pewności, że rząd ten stanie na wysokości zadania wobec zagadnienia Unji europejskiej.

Człowiek orientujący się w polityce zagranicznej, na podstawie tego artykułu, byłby przekonany, iż Francja robi co może, żeby utrzymać Niemcy w granicach polityki Wersalskiej, natomiast Polska jest temu przeszkodą, Polska dyktuje politykę Brianda — Stressemann — Locarno, ewakuacji Nadrenji. A cóż znaczy wspaniałe zdanie pod adresem naszego rządu: „nie mamy zaufania do rządu, który nie rozumiał wagi ewakuacji Nadrenji”. Jakdyby to p. Zaleski. a nie p. Briand spowodował ewakuację Nadrenji. Francja nie dopuściła przecież Polski nawet do narad w tej sprawie.

Rzeczywiście o endekach powiedzieć można, że od 1919 r. niczego się nie nauczyli.

Zamieszczamy dziś w „Słowie” artykuł p. Władysława Studnickiego, który zawsze w polityce zagranicznej ra-

prezentował zdanie wręcz przeciwnie poglądom endeckim, który podczas wojny był inicjatorem i duchem polskiego aktywizmu, którego poglądy filoniemieckie zbyt są znane, aby je należało charakteryzować. Zamieszczamy artykuł pana Studnickiego ze względów następujących: oto w wielonakładowym dzienniku paryskim „Matin” uka-zał się artykuł p. Saurweina, o którym wszyscy wiedzą, że jest bezpośrednio przez p. Brianda inspirowany, sugerujący konieczność oddania przez Polskę Korytarza. Zmyśl równowagi dziennikarskiej nakazuje nam w odpowiedzi na ten fakt drukować artykuł p. Studnickiego, chociaż z jego te-ami nie zgadzamy się. Cat.

ECHA STOLICY

AUDJENCJE, WYJAZDY PRZYJAZDY

P. prezes Rady Ministrów Walery Sławek przyjął w dniu dzisiejszym nowoimianowanego wojewodę białostockiego p. Marjana Zyndram-Kościałkowskiego, a następnie — dyrektora Stoczni Gdańskiej p. Nogo. W godzinach popołudniowych pod przewodnictwem p. Premiera odbyła się konferencja w sprawie Zakładów Żyrardowskich, w której wzięli udział p. minister Kwiatkowski, kierownik Ministerstwa Skarbu p. Matuzewski i podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Opieki Społ. gen. Hubicki. Po południu p. Premier przyjął p. min. Sławoj-Skłodkowskiego, a następnie — p. ministra Cara.

Stosownie do porozumienia, osiągniętego w ostatnich dniach między rządem polskim i niemieckim w sprawie wyjaśnienia przebiegu incydentów na granicy polsko-niemieckiej oraz ich likwidacji, wyjeżdża w dniu 13 b.m. z ramienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych do Berlina zastępca naczelnika wydziału zachodniego rządu Tadeusz Lechnicki celem przeprowadzenia ostatecznych rozmów w tej sprawie z szefem sekcji polskiej w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy radcą legacyjnym Noebelm.

MINISTER KOMUNIKACJI RUMUNJI PRZYBYWA DO WARSZAWY.

WARSZAWA, PAT. Na zaproszenie p. ministra Kuehna przybywa jutro do Polski w związku z międzynarodową wystawą komunikacji i turystyki w Poznaniu, minister komunikacji królestwa Rumunii p. Manuilescu. Pan minister Manuilescu uda się wprost do Chrzanowa, gdzie zwinie wytwórnię taboru kolejowego. Z Chrzanowa autami uda się p. minister na Górny Śląsk, gdzie zwinie zakłady, huty i kopalnie.

Z Katowic 15 b. m. przed południem p. minister Manuilescu wraz ze swym otoczeniem specjalnym samolotem przybędzie do Warszawy, gdzie na lotnisku powita go p. minister Kuehn. Wieczorem p. minister Manuilescu wraz z p. ministrem Kuehnem uda się do Poznania na wystawę. Po jednodziennym pobycie w Poznaniu p. minister Manuilescu opuści Polskę, wyjeżdżając zagranicę via Berlin.

Z za kordonów

NARODOWCY LITEWSCY ŻĄDAJĄ USUNIĘCIA JEZ. POLSKIEGO Z KOŚCIOŁÓW.

Jak podaje „Liet Aidas”, w lokalu związku narodowców odbył się zjazd delegatów oddziałów związku pow. Ko-wieńskiego.

Po sprawozdaniu prezesa zarządu centralnego nastąpiły sprawozdania z miejsc. Urzędówka opisuje te sprawozdania, zwraca szczególną uwagę na oddziały w Połajsku, Kormiałowie, Janowie i Wędrzagołę, „którym wypadła stąka się z destrukcyjnym elementem polskim”. Wogóle zaś okazuje się, iż włościanie są całkowicie zadowoleni z obecnego rządu i nie chcą słyszeć o sejmie, natomiast żądają ostrych środków przeciwko „wszelkim utopistom i pola komanom w ich zgubnej pracy przeciw narodowej”. Delegaci wyrażali również życzenie, aby w „miejscowościach, gdzie to jest możliwe, został usunięty z kościołów język polski, aby urzędnicy patrzyli z czego jedzą chleb”. W przeciwnym wypadku należy ich usuwać z posad.

Tak oto myślą polakożercze sfery litewskie.

EPIDEMJA OSPY.

W okolicy Ejsagoty wybuchła epidemia ospy. 7 dzieci zmarło. Z Kowna wysłano po moc lekarską.

NOTA RZĄDU POLSKIEGO

Z RACJI WYSTĄPIEŃ KOMUNISTÓW CZESKICH.

PRAGA, PAT. W związku z ostatnimi demonstracjami komunistycznymi przed poselstwem polskim w Pradze i przed konsulatami polskimi w Morawskim Ostrawie i Uzhorodzie wręczył dziś poseł Rzeczypospolitej w Pradze dr. Wacław Grzybowski kierownikowi czeskiego ministerstwa spraw zagranicznych min. Krofcie notę, zwracającą uwagę rządu czechosłowackiego na konieczność przedsięwzięcia ze strony czeskich władz bezpieczeństwa energicznych kroków celem zabezpieczenia polskich placówek w Czechosłowacji przed organizowanymi przez komunistów wybrkami.

ECHA MEMORANDUM BRIANDA

PRASA ANGIELSKA O ODPOWIEDZI POLSKI

LONDYN, Pat. Dzienniki przytaczają odpowiedź polską na memorandum Brianda, podkreślając, że aczkolwiek odpowiedź Polski jest przychylna, to jednak nie jest wolna od zastrzeżeń w sprawie bezpieczeństwa granic. Wysunięcie w związku z tem idei protokołu genewskiego oznacza — według „Manchester Guardian” — chęć rządu polskiego znalezienia wspólnej platformy z rządem Labour Party, a równocześnie wskrzeszenia zasad, które da-żają Polsce żądane bezpieczeństwo granic. Ewakuacja Nadrenji obudziła ponownie czujność Polski w sprawie granic, co znalazło wyraz w odpowiedzi na memorandum Brianda.

„LA REPUBLIQUE” DOMAGA SIĘ ZBLIŻENIA Z NIEMCAMI

PARYŻ, PAT. Problem federacji europejskiej nie przestaje być przedmiotem najrozsądniejszych komentarzy w prasie. Radykalna „La Republique” organ byłego premiera Deladiera, opowiada się przy tej sposobności stanowczo za zbliżeniem francusko-niemieckim.

Nasz program jest jasny — pisze dziennik. Chcemy, aby stanowczo wzięto się do pracy nad utworzeniem stałych zjednoczonych europejskich. Wierzymy, że warunkiem sine qua non ich utworzenia jest zbliżenie francusko-niemieckie. Bez niego nie będzie ani Europy, ani bezpieczeństwa, ani trwałego pokoju.

AUSTRIA TEŻ APROBUJE WYTYCZNE UNJI.

PARYŻ, PAT. — Odpowiedź austriacka na memorandum Brianda nadeszła dziś do ministerstwa spraw zagranicznych. Odpowiedź aprobuje ogólne wytyczne proponowane unji europejskiej, dodając, iż jest rzeczą ważną, aby do unji tej należała jak największa ilość państw i aby dopuszczała ona współprace stałą państw, pozostających poza nią.

Odpowiedź austriacka przyjmuje z zastrzeżeniem propozycję w sprawie prerogatyw Ligi Narodów. Ewentualny stały komitet unji europejskiej winien pozostawać wobec Ligi Narodów w tym samym stosunku, co komitet austriacki w czasie obrad nad pożyczką z roku 1923. Odpowiedź austriacka zaleca zwołanie przez Ligę Narodów konferencji europejskiej w sprawie zorganizowania unji europejskiej.

Pozatem odpowiedź zaleca jaknajszersze uregulowanie spraw gospodarczych w drodze zwołania konferencji najwybitniejszych polityków poszczególnych państw.

RUMUNJA A PROJEKT BRIANDA.

PARYŻ, PAT. — W odpowiedzi swej na memoriał Brianda rząd rumuński skłania, iż jest szczęśliwy, że może stwierdzić swą zgodność z zasadami wymienionymi w memoriale i udzielić wszelkiego poparcia w sprawie realizacji projektu federacji. Odpowiedź oświadcza, iż konsolidacja pokoju i pomyślność narodów mogłaby być trwale zapewniona jedynie przez stałą współpracę narodów na terenach politycznym i gospodarczym.

Następnie odpowiedź aprobuje pogląd, iż projekt Brianda winien być wprowadzony w życie w ramach Ligi Narodów, gdyż jedynie w ramach jej projektowana organizacja mogłaby opierać się na podstawie dokładnej określonej i uznanej przez wszystkich członków Ligi Narodów. W zakończeniu rząd rumuński daje wyraz swemu przekonaniu, iż projekt federacji stanowiłby początek nowej ery w życiu międzynarodowym.

ODPOWIEDZ CZECHOSŁOWACKA WPŁYNIE JUTRO.

PRAGA, PAT. Odpowiedź czechosłowacka na memoriał Brianda wręcono na zostanie posłowi francuskiemu w Pradze prawdopodobnie w poniedziałek dnia 14 b. m. Odpowiedź ma zawierać zasadniczą zgodę Czechosłowacji na projekt Brianda oraz ma być w niej podkreślona konieczność utrzymania projektowanej unji europejskiej w ramach i duchu Ligi Narodów. Członkami unji powinny być wszystkie państwa europejskie, przyczem musi być zachowana ich pełnoprawność i suwerenność. Dążenie do utworzenia unji jest pracą na długi okres czasu i należałoby w tej sprawie postępować oględnie i etapami.

Atak komunistów na poselstwo polskie

ATENY, Pat. Wczoraj około godziny 21-ej grupa komunistów zaatakowała gmach poselstwa polskiego, rzucając w kierunku gmachu kamieniami i wybijając kilka szyb. Demonstracja ta była protestem przeciwko skazaniu w Polsce 4 komunistów. Policja aresztowała 4 manifestantów. Reszta zbiegła.

Pogrzeb J. Em. kardynała Vannutelli'ego

RZYM, Pat. Dziś odbył się uroczysty pogrzeb kardynała Vannutelli'ego. Na nabożeństwie w kościele św. Ignacego byli obecni kardynałowie w liczbie 21, korpus dyplomatyczny, minister spraw zagranicznych, przedstawiciele władz oraz liczne duchowieństwo. Po mszy świętej, odprowadzonej przez kardynała-dziekana Granito del Monte, zwłoki zostały przeniesione na cmentarz, gdzie będą pochowane w kaplicy Propaganda Fideae.

Marzy im się zmiana granic

BERLIN, PAT. — Na przyjęciu, wydanym przez związek „wiernych ojczyźnie niemieckiej wschodnich i zachodnich Prusaków”, w miejscowości Stum z okazji 10-lecia plebiscytu na Mazurach Pruskich, przemawiał m. in. przedstawiciel rządu Rzeszy i Prus dr. Ratenau, który wyraził się z uznaniem o współpracy między rządem Rzeszy a rządem pruskim.

W toku swego przemówienia dr. Ratenau podkreślił, że ani akcja pomocy wschodniej, ani też inne zarządzenia wystarczyć nie mogą dla ratowania obszarów wschodnich. Konieczna jest praca świadoma celu.

Nie pójdziemy na politykę Locarna wschodniego. Granica zachodnia została ustalona, ale na wschodzie znajduje się wszystko w stanie płynnym i z tego powodu cała polityka niemiecka musi się zwrócić obecnie na wschód. W Malborgu odbyła się dziś również uroczystość 10-lecia plebiscytu. W pochodzie, który wśród bicia dzwonów i śpiewu: „Deutschland über alles” przeciągnął przed pomnikiem plebiscytowym, wzięli udział m. in. delegaci z Gdańska, Kłajedy i Czechosłowacji.

Wybitny publicysta francuski p. Saurwein propagując zbliżenie niemiecko-francuskie wylicza jakie korzyści mogłaby osiągnąć Francja przy zbliżeniu się z Niemcami.

Francja według Saurweina jest państwem:

1) jedyne które może im (Niemcom) pomóc pod względem finansowym.....

2) jedyne, które może im pomóc w lepszym urządzeniu spłaty odszkodowań przez układ przystępny z Ameryką.

3) jedyne, które może im pozwolić na nowy stan zbrojeń rozsądnie pomysłowych i bardziej godnych wielkiego mocarstwa.

4) jedyne, które w granicach możliwości jest w stanie przywrócić bez pośrednictwa ich komunikacji z Prusami Wschodnimi (le seul a pouvoir dans les limites du possible, lui rendre la continuité de ses communications avec la Prusse orientale).

Pierwsze twierdzenie, że Francja jest jedyne mocarstwem, które może pomóc Niemcom pod względem finansowym jest niesłuszne. Rynek pieniężny amerykański gorzej nad francuskim i kapitały amerykańskie idą do Europy via Niemcy.

Drugie twierdzenie, że Francja jest jedyne mocarstwem, które może Niemcom pomóc przez układ przystępny z Ameryką nie wytrzymuje krytyki. Ameryka nie zgadza się na ustępstwa w wierztylnościach udzielonych Francji, co by rekompensatem zmniejszało odszkodowania niemieckie, lecz odszkodowania niemieckie ulegają zmniejszeniu ze względu na zmianę stosunku sił odbywającą się na korzyść Niemiec. Ten układ sił mógłby nastąpić w razie powstania bloku środkowo-europejskiego. Blok ów jest możliwy tylko przy porozumieniu polsko-niemieckim.

Porozumienie niemiecko-francuskie konserwuje pewną zależność Niemiec od Francji. Porozumienie polsko-niemieckie zupełnie je emancypuje z pod wszelkiego nacisku ze strony Francji.

Przy porozumieniu polsko-niemieckim wszelkie zbrojownie polskie zasilone siłami technicznymi i kapitałami niemieckimi mogą być czynnikami zupełnej emancypacji Niemiec, zniweczenia wszelkich klauzul traktatowych, służących Francji przeciwko Niemcom.

Francuski publicysta naszym kosztem chce dojść do porozumienia niemiecko-francuskiego, ofiarowując więc możliwe ulgi komunikacyjne z Prusami wschodnimi. Otóż ulgi komunikacyjne zostały poczynione przez Polskę jeżeli są niedostateczne, Polska może udzielić jeszcze nowych, pragnie tylko zachować status quo terytorjalne, zachować dostęp do Bałtyku przez Pomorze.

Jeżeli wypadnie przeliczyć się z Francją, co do koncesyj i korzyści udzielonych Niemcom przez porozumienie z nimi, to Polska może z łatwością być górą.

Przedewszystkiem Polska nie może być przeciwniczką Anschlussu, uznając go za konieczność dziejącą z jednej strony, za korzystne dla siebie przesunięcie środka ciężkości Niemiec z drugiej strony. Pozatem Alzacja i Lotaryngia posiadają znacznie większą ilość bogactw naturalnych niż prowincje polskie odzyskane od Niemiec, nie wyłączając Śląska.

Oferta polska może iść dalej od oferty francuskiej i być dla Niemiec korzystniejszą. Nie sprzeciwia się ona interesom Polski, umożliwiając jej przy pomocy Niemiec i amerykańskiego kapitału, który przyjdzie wraz z porozumieniem z Niemcami dokonywania wszelkich inwestycji kolejowych, kanałowych i elektryfikacyjnych, inwestycji, które dadzą mocniejszą pozycję w międzynarodowej walce o byt i ustosunkowanie sił w stosunku nawet do Niemiec korzystniejszą od obec-

nej. Oferta polska leży w obiektywnych warunkach gospodarczych i ludnościowych Polski, sprzeciwia się jej obecnie moment subiektywny nastrojów, sentymenty, lecz publicystyka francuska od tych sentymentów nas uleczy i nastrojów przeobrazi.

Wł. Studnicki

Ś.p.dr. T. Dembowski

Mała już garstka została ludzi, reprezentujących stare Wilno, a i te nieliczne szeregi opuścił przed kilku dniami mąż wielkich zasług, niestrudzonego działacza na polu pracy społecznej i zawodowej ś.p. doktor Tadeusz Dembowski, znakomity lekarz — chirurg, założyciel szeregu instytucji o charakterze społeczno-kulturalnym, człowiek postać na froncie walki z rusyfikacją, zapędów rządu zaborczego.

Odszedł cicho, jak cichem było Jego pełne treści i samozaparcia życie. Życie wielkiego patrioty, mroczą pracę budującą wielki gmach Ojczyzny.

Odszedł, pozostawiając po sobie wielki żal całego Wilna i jaknajlepsze wspomnienia. Ś.p. dr. Tadeusz Dembowski urodził się w Pułtusku, w roku 1856, gdzie ukończył szkołę średnią, poczem wyjechał na wyższe studia zagranicę.

Pragnąc osiągnąć na stałe w Wilnie, zmuszony był zapisać się na uniwersytet w Dorpacie, aby uzyskać prawo praktyki na terytorjum Rosji.

Tam to kolegował z kilkoma lekarzami praktykującymi obecnie w Wilnie jak doktorzy: Minkiewicz, Dąbrowski, oraz zmarłymi ś.p. ś.p. prof. Radziwiłowiczem, Hlasko, Trzebińskim, Michnińskim.

Po odbyciu praktyki w charakterze asystenta prof. Mikulicza we Wrocławiu, osiedla się w Wilnie, zdobywając sobie odrazu uznanie społeczeństwa jako wybitny działacz społeczny.

Założona przez niego klinika przy ul. Alei Róż, cieszy się jaknajwiększym powodzeniem, bo też nie jeden ciężko chory wyszedł z rąk ś.p. dr. Dembowskiego uleczonej.

Jednocześnie z pracą zawodową, znajduje Zmarły czas na pracę społeczną. Jeden ze współzałożycieli T-wa Szubrawców, pracuje w Wilnie w Towarzystwie Przyjaciół Nauk, Radzie Miejskiej i komisjach, gdzie śmiało niezależne zdanie Jego cenione było zawsze, wreszcie tworzy i przez długie lata prowadzi Towarzystwo Popierania Sceny Polskiej.

Jako chirurg, a następnie znawca teorii i historii chirurgii znany był w całej Polsce i za zasługi na tem polu ceniony przez świat naukowy.

Jako zwolennik teatru niemałe zasługi położył w Wilnie dla teatru polskiego, w uznaniu czego przez szereg lat wybierano Go prezydentem T-wa.

Od kilku lat wskutek choroby, zmuszony był zaprzestać praktyki lekarskiej i od tego czasu poświęcał się wyłącznie studiom.

Zmarł w 74 roku życia, przez które przeszedł równą drogą walcząc z nieprawościami. Jego odwaga cywilna, jego niełeczenie się z tanim poklaskiem, pozostaną na długo we wdzięcznej pamięci Wilna.

Niech Mu ziemia wileńska na Rosie lekka będzie. W. T.

Do tego życiorysu skreślonego przez naszego współpracownika dodać należy, że dr. Dembowski był przez całe życie duża, na tle wileńskiego życia indywidualnością polityczną. Przesunął się tutaj za jego życia różne organizacje polityczne, w których brał żywy, a czasami produkujący udział. Lecz miał swoje ustalone i twarde przekonania, które ulegały oczywiście ewolucjom, lecz które wyrabiał sobie sam i bronił twardo i odważnie. Był zdecydowanym konserwatystą. Z naszą Organizacją Zachowawczą Pracy Państwowej został się tylko po ostatnich wyborach do Rady Miejskiej, gdyż wtedy współdziałał ze stroną narodową, z którą na tle działalności w samorządzie miejskim złączyła go pewna koleżeńskość pracy.

Szanowany był dr. Dembowski przez wszystkich, kto tylko miał z nim jakkolwiek styczność. Był pierwszym wydawcą „Słowa”. Należał do pierwszego grona osób, które powołały do życia w 1922 r. nasz dziennik i z ich mandatu dr. Dembowski podpisywał przez kilka miesięcy „Słowo” jako wydawca.

UDZIAŁ w pierwszorzędnym przedstawicielstwie samochodowym w Wilnie (marka amerykańska)

NATYCHMIAST SPRZEDAŻ SIĘ NIE DROGO

Oferty piśmienne tylko osobom solidnym, mającym zabezpieczenie hipoteczne, mogą składać do biura ogłoszeń S. Jutana Wilno, ul. Niemiecka 4, telef. 222 pod „Udział”.

Wileńska Spółka dla Handlu Rurami i Artykułami Sanitarnymi

sp. z ogr. odp.

BIURO: ul. Wielka 30, telefon Nr. 17-18
SKŁADY: ul. Piwna 9, „Nr. 17-89

POLECA: ze swoich składów w Wilnie lub wprost z fabryk Rury kamionkowe, żeliwno-wodociągowe-kanalizacyjne, żelazno-cynkowe i kształtki do nich, żeliwo emalowane, fajans sanitarny i wanny.

8.300 zł.

Kosztuje 6 cyl. „CHEVROLET” wzmocniony mode w 1930 roku. Dogodne spłaty miesięczne.

Korzystajcie z chwilowej sensacyjnej niżki cen.

AUTO-GARAŻE Wilno, Wileńska 26.

PIANINA I FORTEPIANY

światowej sławy Pleyel, Bechstein etc., także Arnold Fibiger, Kerntopf i Syn, A. Drygas, uznane rzeczywiście za najlepsze w kraju przez najwybitniejszych fachowców na Pow. Wystawie w 1929 r.

K. Dąbrowska

SPRZEDAŻ I WYNAJĘCIE.

WILNO, ul. Niemiecka 3, m. 6.

CENY FABRYCZNE.

SMAKOSZE PIWA! UWAGA!

Do nabycia wszędzie

niebawem jeszcze na kresach

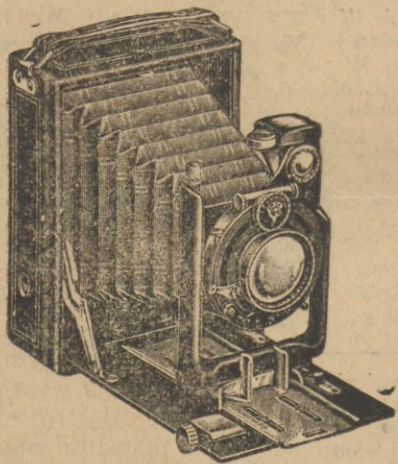
ŚWIATOWEJ SŁAWY

Piwo Żywieckie

ARCYKSIĄŻĘCEGO BROWARU w ŻYWCU

„Zdrój Żywiecki”, „Marcowe”, „Porter” i „Ale”, odznaczone najwyższymi nagrodami w kraju i zagranicą. Reprezentacja na wojew. Wileńskie, Grodno, Lidę i Wołożyn WILNO, ZARZĘCZNA 19.

Największy wybór FOTO-APARATÓW [najstymniej- szych firm]

W SKŁADZIE

optycznych, fotograficznych i geodezyjnych artykułów

„OPTYK RUBIN”

WILNO, ul. DOMINIKAŃSKA 17 tel. 10-58.

Najstarsza firma w kraju (egzyst. od r. 1840)

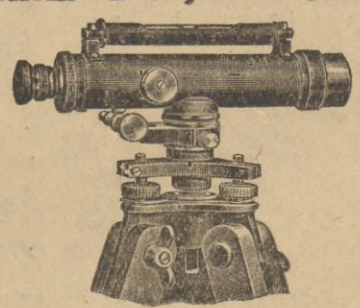
Nagrodzone na 1-ch Targach Północnych i wystawie Rolniczo - Przemysłowej w Wilnie — 1928 r. —

Wielkim złotym medalem

Najlepsze

instrumenty

GEODEZYJNE.

Teodolity,

nivelatory,

astrolabe,

goniometry,

planimetry

ETC.

POWSZECHNIE ZNANEJ FIRMY

Gustaw HEYDE, Drezno,

TAŚMY MIERNICZE, RULETKI

I PRZYBORY KREŚLARSKIE

w WIELKIM WYBORZE

skład fabryczny w POLSCE

„OPTYK RUBIN” Wilno.

DOMINIKAŃSKA 17, telefon 10-58.

Najstarsza firma w kraju (egzystuje od 1840 roku).

BIAŁE ZĘBY

- tylko przez stałe używanie pasty do zębów

CHLORODONT

Hurtowa sprzedaż

CEMENTU

Syndykatu cementowców Polskich po cenach fabrycznych

A. DEULL, Wilno

Biuro: Jagiellońska 3. tel. 871.

Składy: Słowackiego 27. tel. 14-45

Poszukuje się zastępców

na stałą pensję oraz prowizję do dobrze wprowadzonego towarowego artykułu. Zgłoszenia od 10-3 i 5-7 „Rachuba” W. Pohulanka 1. —o

ZADAJCIE

we wszystkich aptekach i składach aptecznych znanego środka od odcisków

Pow. A. PAKA

KINO MIEJSKIE

SALA MIEJSKA ul. Ostrobramska 3.

Pierwsze Dźwiękowe Kino „HOLLYWOOD” Mickiewicz 22.

KINO-TEATR

„HELIOS”

Kapitan Gwardji Królewskiej

Dramat w 10 aktach. W rolach głównych: Ramon Navarro i Marcelina Day. Nad program: 1) „SYNEK SWEGO PAPA” komedia w 2 aktach. 2) „JEDEN DZIEŃ W SZKOLE STRAŻY GRANICZNEJ” — w 1 akcie. Kasa czynna od g. 5 m. 30. Początek seansów od g. 6-jej. Następny program: „PORTIER HOTELU ATLANTIC”.

DZIŚ! Znakomity mistrz maski LON CHANEY ze swoją uroczą partnerką ANITA PAGE w obrazie śpiewno-dźwiękowym „BICZ BOŻY” p. t. Ceny miejsc do godz. 7-jej PARTER 1 zł., BALKON 80 gr.

Sensacja sezonu! „GRA NAMIETNOŚCI” (Tajemnica współczesnej kobiety) Dramat erotyczny. W roli głównej: Wyrafinowana, piękna MARJA CORDA. Rekordowy sukces. Początek seansów o g. 4.30, ost. seans o g. 10.15.

LEKARZE:

D-r Bernstejn choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Mickiewicz 28. Od 9-1 i 4-8 w.
D-r Blumowicz chor. weneryczne, skórne, i moczopłciowe, tel. 921.
D-r Ginsberg choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Wileńska 3. Od 8-1 i 4-8. Tel. 567.
D-r Kenigsberg choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Mickiewicz 4. Od 9-12 i 4-8. Tel. 1090.
D-r Szyrwint choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe. Wielka 19, od 9-1 i 3-7.
D-r Zeldowiczowa choroby kobiece, weneryczne i narządu moczowego. Mickiewicz 24. Od 12-2 i 4-6. Tel. 277.

AKUSZKI

Akuszerka Smiałowska 2-3 pokojowe z 2-3 pokojami kuchni do wynajęcia. Ogł. od godz. 4 wieczór. Zyguntowska 4-12. —o

oraz Gabinet Kosmetyczny, usuwa zniszczenia, piegi, wagi, łupież, brodawki, kurczaki, wypadanie włosów. Mickiewicz 46.

Dwa pokoje do wynajęcia. Słoneczne, suche, ciepłe. Wielka 56-3. —o

Mieszkanie do wynajęcia, 5 pokojów osobniak z elektrycznością, mogące sprządać te posesje. Pow. 24. —o

Odświeżenie mieszkania w 5 pokojów z wygodami, telefonem, elektrycznością. Władysławowa 26, „Agrotechnik”, tel. 205 912-0

Mieszkanie do wynajęcia, 3 pokoje i kuchnia, opłata za rok z góry. Kasztanowa 4 — wskazuje dozorca. —o

Poszukuję mieszkania 3 pokojowego z wszelkimi wygodami w śródmieściu od 1 września. Zgłoszenia do adm. „Słowa” pod „M”. —o

Poszukuję prania bielizny po domu. Piwna 11 m. 15, Hryhorowiczowa.

Poszukuję weterynarzy z długoletnią praktyką, jednocześnie kierowca samochodu do praktyki, trzeźwego prowadzenia, poszukuje posady w majątku. Wilno, ul. Szeptyckiego 16-6, Mieszkan. —o

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego wydawnictwa. Zgłoszenia: poniedziałek, trzecia — szósta, Mickiewicz 22-24.

Mieszkanie

2-3 pokojowe z 2-3 pokojami kuchni do wynajęcia. Ogł. od godz. 4 wieczór. Zyguntowska 4-12. —o

oraz Gabinet Kosmetyczny, usuwa zniszczenia, piegi, wagi, łupież, brodawki, kurczaki, wypadanie włosów. Mickiewicz 46.

Dwa pokoje do wynajęcia. Słoneczne, suche, ciepłe. Wielka 56-3. —o

Mieszkanie do wynajęcia, 5 pokojów osobniak z elektrycznością, mogące sprządać te posesje. Pow. 24. —o

Odświeżenie mieszkania w 5 pokojów z wygodami, telefonem, elektrycznością. Władysławowa 26, „Agrotechnik”, tel. 205 912-0

Mieszkanie do wynajęcia, 3 pokoje i kuchnia, opłata za rok z góry. Kasztanowa 4 — wskazuje dozorca. —o

Poszukuję mieszkania 3 pokojowego z wszelkimi wygodami w śródmieściu od 1 września. Zgłoszenia do adm. „Słowa” pod „M”. —o

Poszukuję prania bielizny po domu. Piwna 11 m. 15, Hryhorowiczowa.

Poszukuję weterynarzy z długoletnią praktyką, jednocześnie kierowca samochodu do praktyki, trzeźwego prowadzenia, poszukuje posady w majątku. Wilno, ul. Szeptyckiego 16-6, Mieszkan. —o

Poszukuję potrzebni inteligentni Panowie, Panie do kolportażu poważnego